

MÖTESANTECKNINGAR

Möte i Samverkansgrupp SKR - Lantmäteriet

DATUM 2023-06-01, KL. 10:15 – 13:30

PLATS SKR, STOCKHOLM SAMT VIA TEAMS

NÄRVARANDE

PETER HAGLUND, SKR

ORDFÖRANDE

MARIANNE LECKSTRÖM, SKR **VIA TEAMS, KL 11-12**

ANGELICA OSCARSSON-STRÖM (REPR: KLM)

CHRISTINA THULIN, SKR

KENT FÄRDIG (REPR. KFF)

MARTIN ANDRÉE (REPR. ÖVRIGA KOMMUNER)

MARIKA STRÖM, LANTMÄTERIET GEODATA

MALIN KLINTBORG, LANTMÄTERIET, GEODATA **VIA TEAMS**

MARCUS YGEBY, LANTMÄTERIET, GEODATA

MIKAEL JENSSEN, LANTMÄTERIET GEODATA **VIA TEAMS**

ARWID DAHLBERG, LANTMÄTERIET, FASTIGHETSILDNING

ANTON STAMPE, LANTMÄTERIET, FASTIGHETSILDNING **VIA TEAMS**

GUNNAR ERSBO, LANTMÄTERIET, FASTIGHETSILDNING

SEKRETERARE

FRÅNVARANDE

ANN-SOFIE ERIKSSON, SKR

MAGNUS FORSBERG, LANTMÄTERIET, GEODATA

Mötespunkter

1. Inledning

Peter hälsade alla välkomna till dagens möte. Föregående minnesanteckningar justerades och godkändes. Alla deltagare presenterade sig för varandra.

2. Status smartare samhällsbyggnadsprocess

Malin berättade att det nu finns avtal med 270 av 290 kommuner om att ansluta sig till NGP och 157 av kommunerna har påbörjat sina leveranser.

Boverket har ett regeringsuppdrag om ändring av detaljplan.

Planen för datamängder enligt nedan, kulturhistoriska lämningar kommer vara tillgängliga under december.

Roadmap NGP		2023				2024				2025				2026			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Område	Drivande part																
Datamängder																	
Detaljplan (Gällande)	LM/Boverket																
Byggnad (test)	LM/Boverket																
Översiktsplan (utkast)	LM/Boverket																
Stompunkter (utkast)	LM																
Kulturhistoriska lämningar (test)	RAÄ																
Geotekniska markundersökningar (utkast)	SGU/SGI																
Riksintressen (PoC)	NVV/RAÄ																
Administrativa och statistiska indelningar (utkast)	SCB																
Vägområde (PoC)	Trafikverket																
Marktäcke/markanvändning (Initiering)	Geodatarådet																
Storskalig kommunalgeodata (Initiering)	SBE																
LAS-data (PoC)	Skogsstyrelsen																
Gräns för fjällnära skog (PoC)	Skogsstyrelsen																
Strandskydd (utkast)	LM/Lst																
Skogliga grunddata (Initiering)	Skogsstyrelsen																

Färdplanen (Malin)

Stort och brett regeringsuppdrag som skall slutrapporteras 30 april 2024 till Regeringskansliet. Arbetet kommer att bedrivas framåt i rask takt.

Förslaget till färdplan ska beskriva hur arbetet för en enhetlig och obruten digital samhällsbyggnadsprocess kan bedrivas

Det ska framgå av förslaget till färdplan hur arbetet bör bedrivas inom följande områden:

- Delprocesserna i samhällsbyggnadsprocessen (ÖP, dp, fastighetsbildning, bygglov m.fl, dvs de som finns i cirkelbilden)
- Nationell digital infrastruktur
- Informationsmängder och informationsförvaltning på kort och lång sikt
- Nationell regelutveckling i relation till internationell
- Till ovanstående områden angränsade områden, om Lantmäteriet finner det lämpligt.

Följande frågeställningar måste hanteras:

- Hur ska handläggningsstöd hanteras i detta? Fastighetsbildning är en del av samhällsbyggnadsprocessen
- Hur ska det samlade arbetet styras framåt, förutsatt att den politiska viljan fortsatt är stark, bör departementet ta ett större samordnande uppdrag, eller bör det åläggas en eller flera myndigheter mer konstant? Hur bör de ansvar utformas?
- Hur samordnar vi utvecklingen av samhällsbyggnadsprocessen med utvecklingen av Ena?
- Hur långt bör myndigheter gå i det offentliga åtagandet i relation till varandra och till kommunerna för att underlätta implementering? Samverkan med *Färdplan för E-hälsa* är nödvändig då det är samma frågor som skall lösas. Vad åtar sig egentligen myndigheterna?
- Det är idag ett gap mellan EU-regler och vår nationella regelutveckling.

- Vad har vi kapacitet och ekonomi att arbeta med? Finansieringsförslag?
- En målbild skulle kunna vara att 75% av alla bygglov kan hanteras på en digital detaljplan år 2030. Vad behöver göras för att nå dit?
- SKR – erfarenheterna från kommunernas rapport om införandet av digitala detaljplaner måste vara ett medskick i processen.

Färdplanen arbetsgång

- 30 nov Utkast till slutrapport till LMLG inklusive scenarios
- 22 dec upphandlade utredningar redovisas
  - Djupintervju med kommuner
  - Djupintervju med byggherrar
- 30 jan Utkast till färdplan
- 28 feb Utredningar från geodatarådet och grunddatamyndigheter färdiga
- 30 mars Nästa version av slutrapport för remiss.
- 10 april justeringar inarbetade och slutversion klar för fastställande
- Försöka hitta tid för förankringsmöte med samordningsgruppen (GD-nivå) före den 30/3 2024.
- Mellanavstämning med departementet.

Digital tvilling (Malin)

Lantmäteriet (LM) har en arbetsgrupp som jobbar med att förstå Lantmäteriets roll när det gäller digitala tvillingar och deras ändamål. Strukturerade och kvalitetsgranskade data är en förutsättning. Det kommer att behövas flera digitala tvillingar beroende på vilken data som behövs för ändamålet.

Vi som myndigheter tillhandahåller data men vilka ändamål skall våra data uppfylla?

Ulrika Roos är Lantmäteriets kontaktperson i Boverkets BIM uppdrag.

Vilka krav har SLM/KLM på BIM för 3-D-fastighetsbildning? Bör återkopplas till Boverket.

Även här behövs en nationell färdplan för inriktningen av arbetet. Det finns ett otroligt sug för att lära sig mer. Viktigt att synliggöra värdet av digitala tvillingar i övriga delar av kommunernas verksamhet samt höja mognadsgraden.

Samordning av införande av HVD (Mikael och Marcus) PP bifogas

Ett förmöte hölls den 8/11 i Gävle där Marianne och Martin deltog från SKR.

SKR – vi fick en bra bild om hur Lantmäteriet tänker och vi lämnade ett antal inspel från oss ur kommunernas perspektiv. Viktigt att vi säkerställer former för att vi fortsätter samarbeta och informera varandra i frågan. Viktigt att arbeta vidare utifrån de konsekvenser som införandet av HVD får på befintliga avtal mellan Lantmäteriet och kommunerna.

LM - det kommer att bli en förändrad kommunsamverkan från 2025 när öppna data börjar gälla för Lantmäteriet. Mikael håller ihop Lantmäteriets arbete med införande av HVD.

LM har hittills inte fått de medel som vi ansökt om vilket innebär att vi måste tänka mera kostnadseffektivt. En ekonomi i balans måste säkerställas. Fortsatt dialog med RK för att få kostnadstäckning för avgiftstappet.

ABT-avtalen bygger idag på LM:s intäkter från försäljning av data vilket gör att modellen faller med införandet av öppna data.

I Geodatasamverkan betalar idag kommunerna en avgift för fri tillgång till LM:s informationsmängder. Här blir det en avgiftsminskning till följd av införandet av öppna data.

LM vill få till stånd en långsiktig avsiktsförklaring med kommunerna.

ABT avtalen kommer att sägas upp inför 2025 och LM vill teckna nya avtal på längre tid än ett år. Finns olika idéer om förändring av ersättningsmodellen.

LM:s VP-process pågår just nu och den kommer att klargöra inom vilka ramar LM har att röra sig inom. Vi behöver resonera om kommunikation och tidplan.

Beslutas att Martin, Marianne och Mikael J håller ihop arbetet och kompletterar med den kompetens som behövs.

Mikael J och Marianne får också i uppdrag att konkretisera förslag på samverkansformer framåt.

SKR – det krävs tydlig kommunikation för att undvika missförstånd. Samverkan kring översyn av DRK-avtalen och kvalitetsavtalen med KLM efterfrågas Kommunerna har behov för att få betalt för sitt kvalitetshöjande arbete.

LM – DRK avtalen och kvalitetsavtalen med KLM behöver ses över som en konsekvens av den vikande fastighetsmarknaden som ger minskade avgiftsintäkter för fastighetsinformation på LM som ska täcka kostnaderna för kvalitetsarbetet.

Marika tar med frågan om översynen av DRK och kvalitetsavtalen till berörda inom LM som tog fram nuvarande avtal, för fortsatt hantering

Lägesnoggrannhet på fastighetsgränser inför antagande av detaljplaner (Anton)

Anton berättar att det i plangranskningsskedet uppdagas kvalitetsbrister i den fastighetsrättsliga redovisningen vilket är sent i processen men bristerna går att åtgärda. Det uppdagas även brister i plangenomförandet och då är det försent att åtgärda eftersom planen redan är antagen. Bristerna beror på att man använt en undermålig grundkarta tex registerkartan. Tanken med fastighetsredovisningen är att styra markanvändningen. Tolkningsmånen i de nya digitala detaljplanerna är mycket mindre än i de gamla analoga planerna. Problem med bristande kvalitet kvarstår trots omfattande informationsåtgärder som att:

- Lantmäteriet flaggat för behov av högre kvalitet i granskningen.
- Informationsfilmer från Boverket och LM

Kommuner kan beställa en fastighetsrättslig utredning inklusive en utredning av gränsernas kvalitet inom planområdet hos Lantmäteriet.

SKR – viktig fråga, tydlig vägvals fråga, gemensamma seminarier med inriktning mot plansidan. Trollhättans KLM har gjort ett lyckat arbete. HMK grundkarta är

bra, men bara en rekommendation. Vi måste få planansvariga inom kommunen att förstå den problematik som kan uppstå och även involvera bygglovsansvariga. Det behöver också tas fram tydligare rutiner och informationsspridning.

Kommunerna kan ta betalt för kvalitetshöjningen av gränsredovisningen i grundkartearbetet.

SKR – ofta minst 6 utredningar till en ny plan men ingen fastighetsrättslig utredning.

Beslutas att uppdra till Anton, Angelica, Martin och Christina att titta på ett sätt att paketera informationen. Anton är sammankallande.

Digitalisering av befintliga detaljplaner (Martin)

Vilka kvalitetskrav ska vi ha på planinformationen? Det finns inga tydliga riktlinjer från LM. I Sandviken har vi satt 20 cm för att signalera bristande kvalitet.

KLM:erna i Norrland samverkar i frågor kring digitalisering.

Malin – inget jämnt behov över landet, behövs en kommunikationsinsats. Guide som visar på vilken nivå vi bör ligga för att undvika dubbelarbete.

Christina – vad är syftet med digitaliseringen på hemmaplan? Kvalitén på informationen måste styras av vad den digitaliserade äldre planen skall användas till. Syftet kan idag se olika ut i kommunerna.

Martin - Titta på hur man arbetar med förnyelse av plan i Nederländerna. Krav på att förnyade planer skall vara digitala. Finns också ett krav på att förnya alla planer vart 10:e år.

Beslutades att ta upp frågan vid vårens möte.

LUNCH

Processen hur vi arbetar i samverkan med författningsutvecklingsfrågor

SKR/KLM – hur kan vi bidra till författningsutvecklingsarbetet inom LM?

KLM har idag 8 nätverk som kommer att få i uppdrag att ta fram de behov de ser inom respektive ämnesområde till KLM:s chefsmöte i mars 2024 då också organisatoriska frågor tas upp. Vid dessa dagar så bestäms också vilka frågor som KLM gemensamt prioriterar.

I vilket forum kan vi delge LM vår prioritering?

LM - KLM-styrgrupp är bästa forumet, där är alla LM:s verksamhetsområden representerade.

LM – vi har frångått en lång önskelista och istället prioriterat hårt i en gemensam intern process.

SKR – vi är med på att det fortfarande är Lantmäteriets lista, men det borde vara en styrka att hela Lantmäterisverige står bakom.

LM – vi tar beslut om 2024 års lista under december i år. Vore bra med ett tidigt utbyte under 2024 med KLM:s prioriteringar inför framtagandet av 2025 års lista.

LM – en del i samarbetet kan innebära att KLM tillhandahåller resurser till kommande utredningsarbete.

Författnings- och regelutveckling tas upp under övriga frågor i Samverkansgrupp SKR. (exempelvis baskarta, NBK, grundkarta, arkivering Geodata)

Syftet är att ge varandra stöd och undvika dubbelbehandling av frågorna.

SKR – vi täcker hela bredden, representerar alla kommuner.

Geodatarådet är inget lämpligt forum då de inte hanterar så konkreta frågor.

Beslut – LM skickar över förslaget på 2024 års lista till KLM-styrgrupp.

SKR - Helheten av författningsfrågor hanteras av SKR men bedömningen är att 90% kommer att beröra KLM.

API/Gränssnitt för att möjliggöra att KLM och SLM har lika villkor för att utveckla handläggningsstöd som uppdaterar FR.

Marika - API/Gränssnitt hanteras i ett annat forum. – Styrgrupp för samverkan mellan kommuner med KLM, SKR och Lantmäteriet avseende gemensamt framtida handläggningsstöd för förrättningsverksamheten Deras nästa möte är fredag den 24 nov. I januari 2024 kommer LM att presentera en konceptuell specifikation som inte kommer att vara på detaljnivå. Förslaget innebär ingen större skillnad mot idag. Det handläggningsstöd som används ska generera en uppdatering av fastighetsregistret och vad som ska uppdateras är reglerat i lag.

LM har via omprioriteringar inom befintliga ramar fått fram medel till utveckling av API som ska uppdatera Fastighetsregistret som är planerat i utvecklingsportföljen hösten 2024. Arbetet behöver takta med framtagandet av nya handläggningsstöd.

Informationspunkter.

KFF – inga speciella funderingar. Förutsättningarna för de 51 olika KFF-kommunerna varierar mycket. I Stockholm provas ett nytt arbetssätt som kan innebära ett tätare samarbete mellan KFF:s och LM:s mätningssingenjörer.

LM – samma storlek i nedgång på våra beställningar som nedgången i antalet förrättningsansökningar (från ca 60/mån till 40 respektive från 11 800/2022 till ca 9 500 under 2023).

LM – Minskningen ligger inom kundbehov 1 och 3. Samtidigt finns tecken på att efterfrågan av ledningsrätter och anläggningsförrättningar kommer att öka. Elinfrastrukturen skall byggas ut och allt fler kommuner vill avhända sig väghållning där kommunen inte är skyldig att sköta vägarna.

SKR – Klimat- och miljöfrågorna blir allt hetare. Har LM något pågående arbete?

LM – Vi har dragit i gång ett klimatanpassningsarbete. Vi kommer att titta på frågan hur lämplighetsprövningen enligt 3 kap FBL kan användas i klimatarbetet.

SKR – Hur kan författningarna användas för miljöplaner? För att ta fram stöd och underlag.

Övriga frågor

Lantmäteriet, Geodata, övertar ordförandeposten under 2024.

Peter tackade Gunnar för gott samarbete under de gångna åren. Gunnar går i pension vid årsskiftet.

Kommunikation

Inget från mötet behöver kommuniceras externt.

Mötesanteckningarna publiceras på Lantmäteriets webbplats.

3. Kommande möten

- Digitalt möte 10.00-12.00 måndagen den 15 april. Marianne återkommer med kallelse.
- Fysiskt möte 10.15-15.15 måndagen den 16 september hos SKR. Fika från 09.30. Marianne återkommer med kallelse.

KOPIA TILL: NÄRVARANDE OCH FRÅNVARANDE